

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (територія обслуговування - Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що з 01 травня 2023 року застосовується нова редакція податкової декларації з податку на додану вартість, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2022 року № 463! Перший звітний (податковий) період, за який подається оновлена декларація – квітень 2023 року!

Шановні мешканці Дніпропетровщини!

Податкова служба області нагадує, що 01 травня 2023 року завершується кампанія декларування громадянами доходів, отриманих у 2022 році.

Просимо подати податкову декларацію вчасно!

Як розраховуються проценти по розстроченому (відстроченому) грошовому зобов'язанню (податковому боргу)?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Пунктом 100.1 статті 100 Податкового кодексу України встановлено, що розстроченням, відстроченням грошових зобов'язань або податкового боргу є перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під проценти, розмір яких дорівнює розміру 120 відс. річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день прийняття контролюючим органом рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу. Якщо до складу розстроченої (відстроченої) суми входить пеня, то для розрахунку процентів береться сума за вирахуванням суми пені.

Відповідно до пункту 4.2 розділу IV Порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків, затвердженого наказом Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 № 574, нарахування процентів розпочинається наступного дня після початку дії розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) та наступного дня після граничного строку сплати чергової частки розстроченого (відстроченого) грошового зобов'язання (податкового боргу).

Нарахування процентів здійснюється у день фактичного погашення розстроченого (відстроченого) грошового зобов'язання (податкового боргу) (його частини) за весь період користування розстроченням (відстроченням).

Платник податків розраховує суму процентів на розстрочене (відстрочене) грошове зобов'язання (податковий борг) (його частку) самостійно та сплачує її одночасно зі сплатою розстроченої (відстроченої) або чергової частини розстроченої (відстроченої) суми у строки, визначені у відповідному договорі.

Ододенний розмір процентів при розрахунку округлюється до другого знака після коми в загальному порядку арифметичного округлення.

Надміру сплачені суми процентів можуть зараховуватись у рахунок сплати грошового зобов'язання (податкового боргу) в порядку, встановленому законодавством України.

Отже, проценти нараховуються:

- у день фактичного погашення розстрочки (відстрочки);
- за весь період фактичного користування розстрочкою (відстрочкою);
- на розстрочену (відстрочену) суму, що була діючою на момент кожного такого нарахування;
- із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день прийняття органом ДПС рішення про розстрочення (відстрочення).

Щодо зменшення нарахованого податку на прибуток у вигляді МПЗ на суму авансового внеску при виплаті дивідендів, яку сплачено у попередніх періодах

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. 14.1.114 прим.2 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) – це мінімальна величина податкового зобов'язання із сплати податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, розрахована відповідно до цього Кодексу. Сума мінімальних податкових зобов'язань, визначених щодо кожної із земельних ділянок, право користування якими належить одній юридичній або фізичній особі, у тому числі фізичній особі – підприємцю, є загальним МПЗ.

Пунктом 141.9 ст. 141 Кодексу визначені особливості визначення загального МПЗ платників податку на прибуток підприємств (податок на прибуток).

Позитивне значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок є частиною зобов'язань з податку на прибуток підприємств (п.п. 141.9.5 п. 141.9 ст. 141 Кодексу).

Підпунктом 57.1 прим.1.2 п. 57.1 прим.1 ст. 57 Кодексу визначено, що крім випадків, передбачених п.п. 57.1 прим.1.3 цього пункту, емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток.

Сума попередньо сплачених протягом податкового (звітного) періоду авансових внесків з податку на прибуток під час виплати дивідендів підлягає зарахуванню у зменшення нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток, задекларованого у податковій декларації за такий податковий (звітний) період.

У разі якщо сума авансового внеску, попередньо сплаченого протягом звітного періоду, перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання підприємством – емітентом корпоративних прав за такий податковий (звітний) період, сума такого перевищення переноситься у зменшення податкових зобов'язань наступних податкових (звітних) періодів до повного його погашення, а під час отримання від'ємного значення об'єкта оподаткування такого наступного періоду – на зменшення податкових зобов'язань майбутніх податкових (звітних) періодів до повного його погашення.

Виходячи з викладеного, звертаємо увагу, що платник податку на прибуток, який одночасно задекларував від'ємне значення об'єкта оподаткування у рядку 04 декларації та позитивне МПЗ у рядку 06.2 МПЗ декларації з податку на прибуток за 2022 рік, має право зменшити задеклароване МПЗ на суму авансового внеску у зв'язку із виплатою дивідендів минулих періодів, яка відображена платником у рядку 16.4.2 додатка ЗП до декларації за 2021 рік, і відповідно переноситься до рядка 16.3 додатка ЗП рядка 16 ЗП декларації за 2022 рік.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області доводить до відома платників ПДВ, що Державною податковою службою України презентовано Рекомендації ДПС до форми та змісту пояснення, які подаються до повідомлення щодо подачі документів про підтвердження реальності здійснення господарських операцій по зупиненій податковій накладній/розрахунку коригування та/або скарги на рішення комісії регіонального рівня про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування. Так, основні рекомендації до пояснення:

1. Не потрібно вносити в пояснення всі реєстраційні дані, види діяльності, дані свідоцтва платника ПДВ тощо.
2. Не потрібно посилатися на статті Податкового кодексу України та іншого законодавства, відповідно до яких ДПС має зареєструвати податкову накладну/розрахунок коригування.

Пояснення має бути лаконічним та змістовним, за можливості містити (орієнтовно) таку інформацію:

1. Суть господарської операції, по якій відбулась зупинка податкової накладної/розрахунку коригування;
2. Спеціальні дозволи на виконання робіт/послуг тощо (у разі необхідності);
3. Основні засоби, які використовуються у господарській операції (власні/орендовані/залучені): • Транспорт; • Устаткування; • Земельні ресурси;
- Приміщення, виробничі потужності, склади, стоянки, гаражі тощо; • Інше;
4. Трудові ресурси (основні працівники, сезонні робітники), штатний розпис;
5. За рахунок чого формується податковий кредит • Товари/роботи/послуги (основні) для подальшої реалізації; • Товари/роботи/послуги для використання у господарській діяльності

В поясненні обов'язково вказати перелік документів, які додаються.

Документи згрупувати за категоріями:

- Документи на основні засоби, які використовуються у господарській діяльності (власність, договори оренди тощо). Обов'язково мають бути відображені у податковій та фінансовій звітності, а також у повідомленні за формою 20-ОПП;
- Дозвільна документація на виконання окремих видів робіт/послуг (дозволи, допуски, посвідчення, сертифікати, ліцензії тощо) у разі необхідності;
- Документи на придбання (договори/контракти, специфікації, видаткові накладні, рахунки, акти, банківські виписки/платіжні доручення, сертифікати, митні декларації, товарно-транспортні накладні тощо) у разі необхідності;
- Документи на реалізацію (договори/контракти, специфікації, видаткові накладні, рахунки, акти, банківські виписки/платіжні доручення, сертифікати, митні декларації, товарно-транспортні накладні тощо) у разі необхідності;
- Статистична звітність;
- Інше.

Більш детально з Рекомендаціями ДПС до оформлення пояснення та надання копій підтверджуючих документів для відновлення реєстрації зупиненої податкової накладної/розрахунку коригування можливо ознайомитись на вебпорталі ДПС України за посиланням <http://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/670341.html>

Чи враховує ФОП – платник єдиного податку до загальної кількості осіб, що перебувають з ним в трудових відносинах, працівників, яких залучає до виконання робіт за ЦПД?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 291.4 ст. 291 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) однією з умов застосування спрощеної системи оподаткування для фізичної особи – підприємця є:

- для платників єдиного податку першої групи – не використання праці найманих осіб;
- для платників єдиного податку другої групи – не використання праці найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;
- для платників єдиного податку третьої групи – не використання праці найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена;
- для платників єдиного податку четвертої групи (сільськогосподарські товаровиробники) – не використання праці найманих осіб. Членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени її сім'ї у визначенні частини другої ст. 3 Сімейного кодексу України від 10 січня 2002 року № 2947-III зі змінами та доповненнями.

У разі перевищення чисельності фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з платником єдиного податку, такі платники єдиного податку зобов'язані з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому допущено таке перевищення, перейти на сплату інших податків і зборів (п.п. 6 п.п. 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ).

Статтею 46 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами та доповненнями передбачено, що підприємці мають право укладати з громадянами договори щодо використання їх праці.

Договори з громадянами на використання їх праці укладаються за трудовими або цивільно-правовими договорами (ЦПД).

Згідно з абзацом першим ст. 21 Кодексу законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII зі змінами та доповненнями трудовим договором є угода між працівником і роботодавцем (роботодавцем – фізичною особою), за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а роботодавець (роботодавець – фізична особа) зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Відповідно до частини першої ст. 626 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами та доповненнями (далі – ЦКУ) договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Цивільно-правовий договір (договір підяду, доручення тощо) – це угода між громадянином і підприємством або підприємцем, предметом якої є виконання фізичною особою певної роботи, спрямованої на досягнення конкретного результату.

За договором підяду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу (частина перша ст. 837 ЦКУ).

Тобто за договорами підяду оплачується не процес праці, а його конкретний (кінцевий) результат, який визначається після закінчення роботи і оформляється актом приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг), на підставі яких і здійснюється виплата винагороди.

Враховуючи зазначене, якщо фізична особа – підприємець – платник єдиного податку укладає договір, який передбачає оплату процесу праці, тобто містить ознаки трудового договору, то такий платник єдиного податку враховує працівників, яких залучає за таким договором, до загальної кількості осіб, що перебувають з ним в трудових відносинах.

Якщо укладений договір відповідає нормам договору підяду, то фізична особа – підприємець – платник єдиного податку не враховує працівників, яких залучає за таким договором, до загальної кількості осіб, що перебувають з ним в трудових відносинах.

Яким чином оподатковується ПДФО сума дебіторської заборгованості, яка погашається юрособою – боржником ФОП після припинення нею підприємницької діяльності?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що відповідно до п. 177.2 ст. 177 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб (ПДФО) у фізичної особи – підприємця (далі – ФОП) є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої ФОП.

До складу загального оподаткованого доходу ФОПа зараховується виручка, що надійшла ФОП як в грошовій, так і в натуральній формі, а саме:

- виручка у вигляді безготівкових грошових коштів, що надійшли на банківський рахунок чи в готівковій формі безпосередньо підприємцю чи його працівникам на місці здійснення розрахунків (в т.ч. відсотки банку);
- виручка в натуральній (негрошовій формі);

- суми штрафів і пені, отримані від інших суб'єктів підприємництва за договорами цивільно-правового характеру за порушення умов договорів та інші доходи, які пов'язані із здійсненням підприємницької діяльності.

Відповідно до п. 4 розд. «Загальні положення» Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237, дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів підприємству (ФОП) на певну дату.

При цьому, якщо у ФОП на момент проведення процедури припинення підприємницької діяльності рахується дебіторська заборгованість і вона не погашається, то у ФОП не виникає доходу.

Однак, якщо після закінчення процедури припинення підприємницької діяльності фізичній особі погашається сума дебіторської заборгованості юридичною особою – боржником, то уся сума даної заборгованості підлягає оподаткуванню за загальними правилами, встановленими розділом IV ПКУ для платників ПДФО – фізичних осіб.

При цьому, суб'єкти господарювання, які відповідно до норм ПКУ відносяться до податкових агентів, при виплаті доходів фізичній особі повинні нарахувати та утримати податок на доходи фізичних осіб.

Подайте податкову декларацію про майновий стан і доходи своєчасно!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що за результатами 2022 року з урахуванням вимог Закону України від 15 березня 2022 року № 2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» податкова декларація про майновий стан і доходи як громадянами, так і фізичними особами – підприємцями (крім осіб, які перебувають на спрощеній системі оподаткування) та фізичними особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність, подається до 01 травня 2023 року (включно).

Звертаємо увагу, що для спрощення процедури декларування доходів для громадян Державною податковою службою України запроваджено новий сервіс – предзаповнення декларації про майновий стан і доходи, який доступний в Електронному кабінеті (<https://cabinet.tax.gov.ua/>).

Чи розраховується МПЗ, якщо при вирощуванні риби не використовуються прилеглі до ставка орендовані земельні ділянки?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що Законом України від 30 листопада 2021 року № 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» запроваджено мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ).

Якщо підприємство займається вирощуванням риби та має орендовані земельні ділянки біля ставка, які не обробляються, то звертаємо увагу на наступне.

Згідно з частиною другою ст. 22 Земельного кодексу України до сільськогосподарських угідь належать рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги (рілля, що тривалий час не обробляється).

У разі, якщо орендовані земельні ділянки біля ставка належать до земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, та за умови державної реєстрації такого права оренди, у платника податків виникає обов'язок щодо розрахунку МПЗ (стаття 297 прим.1 Податкового кодексу України (далі – ПКУ)).

Більш детально про зміни до положень ПКУ в частині сплати МПЗ – в Інформаційному листі ДПС № 1/2023: Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» – за посиланням <http://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatki-ta-zbori/informatsiyni-listi/656391.html>

Які зобов'язання має платник єдиного внеску?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до частини другої ст. 6 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464) платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) зобов'язані:

- 1) своєчасно та в повному обсязі нараховувати, обчислювати і сплачувати єдиний внесок до податкового органу за основним місцем обліку платника єдиного внеску;
- 2) вести облік виплат (доходу) застрахованої особи та нарахування єдиного внеску за кожним календарним місяцем і календарним роком, зберігати такі відомості в порядку, передбаченому законодавством;
- 3) допускати посадових осіб податкового органу до проведення перевірки правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску, а до проведення перевірки щодо достовірності відомостей про осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, та для призначення пенсій – посадових осіб органів Пенсійного фонду за наявності направлення та/або наказу про перевірку та посвідчення осіб, надавати їм передбачені законодавством документи та пояснення з питань, що виникають у процесі перевірки;
- 4) подавати звітність, у тому числі про основне місце роботи працівника, про нарахування єдиного внеску в розмірах, визначених відповідно до цього Закону, у складі звітності з податку на доходи фізичних осіб (єдиного податку) до податкового органу за основним місцем обліку платника єдиного внеску у строки та

порядку, встановлені Податковим кодексом України. Форма, за якою подається звітність про нарахування єдиного внеску у складі звітності з податку на доходи фізичних осіб (єдиного податку), встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, за погодженням з Пенсійним фондом та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування;

5) надавати безоплатно застрахованій особі та на вимогу членів сім'ї померлої застрахованої особи відомості про заробітну плату (дохід), суму сплаченого єдиного внеску та інші відомості про застраховану особу, що подаються до податкового органу;

6) пред'являти на вимогу застрахованої особи, на користь якої він сплачує єдиний внесок, повідомлення про взяття на облік як платника єдиного внеску та надавати інформацію про сплату єдиного внеску, в тому числі у письмовій формі;

7) перевіряти під час прийняття на роботу наявність у фізичної особи посвідчення застрахованої особи (в частині пред'явлення посвідчення застрахованої особи підпункт набирає чинності з 1 січня 2014 року (пункт 1 розділу VIII Закону № 2464), дію підпункту зупинено до 1 січня 2026 року (пункт 1 прим. 1 розділу VIII Закону 2464);

8) повідомляти у складі звітності про прийняття на роботу фізичної особи, відомості про яку відсутні в Державному реєстрі або яка не пред'явила на вимогу платника єдиного внеску посвідчення застрахованої особи, та подавати необхідні відомості і документи для взяття на облік зазначеної особи (в частині пред'явлення посвідчення застрахованої особи підпункт набирає чинності з 1 січня 2014 року (пункт 1 розділу VIII Закону № 2464), дію підпункту зупинено до 1 січня 2026 року (пункт 1 прим.1 розділу VIII Закону 2464);

9) отримувати в територіальному органі Пенсійного фонду посвідчення застрахованої особи в порядку, встановленому Пенсійним фондом, та видавати їх застрахованим особам (підпункт набирає чинності з 1 січня 2014 року (пункт 1 розділу VIII Закону № 2464), дію підпункту зупинено до 1 січня 2026 року (пункт 1 прим.1 розділу VIII Закону 2464);

10) повідомляти у складі звітності про зміну відомостей, що вносяться до Державного реєстру, про застраховану особу, на користь якої він сплачує єдиний внесок, у десятиденний строк після надходження таких відомостей;

11) у випадках, передбачених цим Законом і нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, стати на облік в податковому органі як платник єдиного внеску;

12) виконувати інші вимоги, передбачені цим Законом.

Особливості подання декларації про майновий стан і доходи за 2022 рік

В інформаційному агентстві «МОСТ-ДНЕПР» відбулась пресконференція за участі заступника начальника Криворізького відділу податків і зборів з фізичних осіб та проведення камеральних перевірок управління оподаткування фізичних осіб Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Талдонової Алли.

Вона нагадала, що з 1 січня 2023 року стартувала кампанія декларування громадянами доходів, отриманих протягом 2022 року, і триватиме вона до 1 травня 2023 року (включно).

За вибором платника податків декларація подається за місцем своєї податкової адреси особисто або уповноваженою на це особою; поштою або засобами електронного зв'язку.

Для зручності платників та спрощення процедури декларування доходів громадянами, на офіційному вебпорталі ДПС в Електронному кабінеті у розділі «ЕК для громадян» працює електронний сервіс «Декларація про майновий стан і доходи». За допомогою цього сервісу можна заповнити декларацію та надіслати її до контролюючого органу в електронному вигляді з копіями первинних документів, зокрема, для використання права на податкову знижку.

Алла Талдонова зауважила, що з 01 січня 2023 року діє нова форма податкової декларації про майновий стан і доходи, яка затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.05.2022 № 143 «Про внесення змін до форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи».

Нова форма декларації доповнена двома додатками:

Додаток Ф4 «Розрахунок податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб та військового збору, оподатковуваних доходів від продажу протягом звітного (податкового) року об'єкта(ів) нерухомого та/або рухомого майна», який подається платниками податків, що відповідно до норм п.172.2 ст.172 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) використовують право на зменшення отриманого доходу від продажу об'єкта нерухомості, розташованого на території України, на документально підтверджені витрати на придбання такого об'єкта нерухомості;

Додаток МПЗ «Розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік, що розраховується фізичними особами – підприємцями (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) – власниками, орендарями, користувачами на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь».

Окремо Алла Талдонова розповіла, що мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) - це мінімальне величина податкового зобов'язання зі сплати податків, зборів, платежів, пов'язаних з виробництвом та реалізацією

власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь.

Обов'язок сплати мінімального податкового зобов'язання покладається на власника земельної ділянки або у випадку передачі останньої в оренду (суборенду), емфітевзис або інше користування – на орендарів або користувачів такої земельної ділянки.

Також Алла Талдонова додала, що фізичні особи-підприємці самостійно розраховують мінімальне податкове зобов'язання та подають додаток з розрахунком у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік.

За результатами 2022 року платники податків — фізичні особи зобов'язані визначити частину прибутку контрольованої іноземної компанії відповідно до положень ст. 39² та п. 170.13 ст. 170 Податкового кодексу України та включити її до загального оподаткованого доходу, що відображається в річній податковій декларації у додатку «КІК» та у рядку 10.14 податкової декларації.

Водночас доходи, отримані у зв'язку з розподілом прибутку або його частини утворення без статусу юридичної особи, створене на підставі правочину або зареєстроване відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи (партнерство, траст, фонд), яке не є контрольованою іноземною компанією, відповідно до вимог п.п. 170.11¹.1 п. 170.11¹ ст. 170 Податкового кодексу України відображаються у рядку 10.15 податкової декларації.

Крім того, за результатами 2022 року платники податку повинні задекларувати виплати, отримані від утворення без статусу юридичної особи, створеного на підставі правочину або зареєстрованого відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи (партнерство, траст, фонд) у грошовій чи негрошовій формі у зв'язку з розподілом прибутку, або його частини, поточного періоду та/або накопиченого (нерозподіленого) за попередні періоди. Такі доходи відображаються у рядку 10.13 податкової декларації.

Фахівець звернула увагу, що для фізичних осіб-підприємців (крім осіб, які перебувають на спрощеній системі оподаткування) встановлюється граничний термін подання податкової декларації за звітний податковий період рік до 01 травня року, що настає за звітним.

Відповідно до п. 49.20 ст. 49 Податкового кодексу України, якщо останній день строку подання податкової декларації припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем».

Тобто, фізичні особи - підприємці (крім осіб, які перебувають на спрощеній системі оподаткування), особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та громадяни за результатами 2022 року подають податкову декларацію до 01 травня 2023 року (включно).

Особливості першого подання Звіту про контрольовані іноземні компанії

Державна податкова служба України інформує, що з 18 квітня 2023 року в Електронному кабінеті платника з'явилася форма Звіту про контрольовані іноземні компанії (далі – Звіт) для фізичних осіб за формою F0108701.

Вимоги щодо складання та подання Звіту встановлені п. 39².5 ст. 39² розд. I Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Законодавством передбачено дві форми Звіту, а саме: повний та скорочений.

Необхідно пам'ятати, що Звіт подається щодо кожної контрольованої іноземної компанії окремо.

Порядок заповнення Звіту про контрольовані іноземні компанії, скороченої форми Звіту про контрольовані іноземні компанії і подання до контролюючого органу затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25.08.2022 № 254.

Першим звітним (податковим) роком для Звіту є 2022 рік.

При цьому відповідно до п. 54 підр. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу контролерам контролюючих іноземних компаній встановлений певний перехідний період для підготовки до звітування, який надає можливість подати звіти за 2022 рік до контролюючого органу **одночасно з поданням річної декларації про майновий стан і доходи або податкової декларації з податку на прибуток підприємств за 2023 рік, тобто у 2024 році.**

Останній день подання Звіту для фізичних осіб – платників податків у 2023 році є 1 травня 2023 року.

Штрафні санкції та/або пеня до Звіту, у разі невірнього заповнення за 2022 рік, не застосовуються за умови, що платник податків у подальшому подасть уточнення з виправленням недоліків.

Додатково інформуємо, що наразі також поновлено роботу експертів над законопроектом № 8137 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування контрольованих іноземних компаній», який передбачає спрощення деяких норм для контрольованих іноземних компаній, що дозволить зробити процедури адміністрування контрольованих іноземних компаній більш простими та досконалішими.

Маєте інформацію про порушення – повідомте про це ДПС

Державна податкова служба України постійно отримує інформацію про ймовірні факти порушень законодавства суб'єктами господарювання сфери торгівлі, громадського харчування та послуг, контроль за яким здійснюють податкові органи.

ДПС запущено сервіс для громадян – чат-бот «StopViolationBot» на базі месенджера Telegram, за допомогою якого у будь-який час доби та у будь-якому місці оперативно можна проінформувати податкову службу про відомі факти порушень законодавства, зокрема, щодо:

незастосування РРО/ПРРО, невидачу чеків;
відмову у розрахунку банківською карткою;
торгівлю без ліцензій, порушення порядку реалізації підакцизної продукції;
завищення цін на продовольчі товари, лікарські засоби, пальне;
неоформлення трудових відносин з найманими працівниками;
здійснення господарської діяльності без державної реєстрації.

Повідомити ДПС про такі факти можна за посиланням:

Чат-бот ДПС «StopViolationBot»

З початку роботи чат-боту до ДПС надійшло 605 повідомлень про порушення суб'єктами господарювання законодавства, з яких 457 на сьогодні вже розглянуто, зокрема, проведені фактичні перевірки за адресами ймовірних порушень, а порушники понесуть відповідальність відповідно до вимог чинного законодавства.

Наявна в ДПС податкова інформація, отримана через чат-бот «StopViolationBot», про можливі порушення платниками податків законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, досліджується та перевіряється працівниками податкових органів, а у випадку підтвердження наданої інформації вживаються відповідні заходи реагування, в тому числі податкові перевірки.

ДПС висловлює подяку за активну громадянську позицію!

Як визначається об'єкт оподаткування ПДФО за операціями з надання в оренду земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю)?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п.п. 170.1.1 п. 170.1 ст. 170 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податковим агентом платника податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) – орендодавця щодо його доходу від надання в оренду (емфітевзис) земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю), майнового паю є орендар.

При цьому об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу, встановлена законодавством з питань оренди землі.

Статтею 21 Закону України від 06 жовтня 1998 року № 161-XIV «Про оренду землі» із змінами та доповненнями встановлено, що розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до ПКУ).

Водночас, згідно з ст. 1 Указу Президента України від 02 лютого 2002 року № 92/2002 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян – власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» із змінами та доповненнями, плата за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) має становити не менше 3 відс. визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю).

При цьому умовами Типового договору оренди земельної частки (паю), затвердженого наказом Державного комітету України по земельних ресурсах від 17.01.2000 № 5 із змінами та доповненнями передбачено, що розмір орендної плати визначається за домовленістю між сторонами, але не може бути меншим від розміру, встановленого чинним законодавством.

Отже, об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб за операціями з надання в оренду земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю) визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж 3 відс. визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю).

Щодо одночасного уточнення реквізитів та суми нарахованого єдиного внеску стосовно застрахованих осіб

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що форма Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Розрахунок) та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Порядок) затверджені наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 із змінами та доповненнями.

Згідно з п.п. 7 п. 9 Порядку якщо платнику єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) поза межами звітного (податкового) періоду необхідно одночасно уточнити інформацію щодо реквізитів та сум нарахованого єдиного внеску стосовно застрахованих осіб у додатку 1 «Відомості про нарахування заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) застрахованим особам» (далі – Додаток 1) до Розрахунку, поданого з типом «Звітний» або «Звітний новий», формується та подається до контролюючого органу Розрахунок з типом «Уточнюючий».

Спочатку у Розрахунку з типом «Уточнюючий» платником єдиного внеску проводиться коригування реквізитів, які уточнюються на підставі інформації з попередньо поданого Розрахунку з типом «Звітний» або «Звітний новий» у порядку, визначеному абзацом п'ятим п. 6 розд. V Порядку, а саме: для заміни одного помилкового рядка іншим потрібно виключити помилкову інформацію та ввести правильну інформацію, тобто повністю заповнити два рядки, один з яких виключає попередньо внесену інформацію, а другий вносить правильну інформацію. У такому разі в першому рядку відповідної граfi указується «1» – рядок на виключення, а в другому – «0» – рядок на введення.

Потім формується Розрахунок з типом «Уточнюючий» для коригування показників єдиного внеску у порядку, визначеному абзацом шостим п. 6 розд. V Порядку з використанням типів нарахувань 2 та 3.

Форма Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Розрахунок) та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Порядок) затверджені наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 із змінами та доповненнями.

Згідно з п.п. 7 п. 9 Порядку якщо платнику єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) поза межами звітного (податкового) періоду необхідно одночасно уточнити інформацію щодо реквізитів та сум нарахованого єдиного внеску стосовно застрахованих осіб у додатку 1 «Відомості про нарахування заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) застрахованим особам» (далі – Додаток 1) до Розрахунку, поданого з типом «Звітний» або «Звітний новий», формується та подається до контролюючого органу Розрахунок з типом «Уточнюючий».

Спочатку у Розрахунку з типом «Уточнюючий» платником єдиного внеску проводиться коригування реквізитів, які уточнюються на підставі інформації з попередньо поданого Розрахунку з типом «Звітний» або «Звітний новий» у порядку, визначеному абзацом п'ятим п. 6 розд. V Порядку, а саме: для заміни одного помилкового рядка іншим потрібно виключити помилкову інформацію та ввести правильну інформацію, тобто повністю заповнити два рядки, один з яких виключає попередньо внесену інформацію, а другий вносить правильну інформацію. У такому разі в першому рядку відповідної граfi указується «1» – рядок на виключення, а в другому – «0» – рядок на введення.

Потім формується Розрахунок з типом «Уточнюючий» для коригування показників єдиного внеску у порядку, визначеному абзацом шостим п. 6 розд. V Порядку з використанням типів нарахувань 2 та 3.

Таким чином, якщо у Додатку 1 до Розрахунку одночасно уточнюються реквізити та суми нарахованого єдиного внеску стосовно застрахованих осіб, то формується та подаються два окремих Розрахунки з типом «Уточнюючий».

Так, до контролюючого органу подається Розрахунок з типом «Уточнюючий» з Додатком 1, у якому проводиться коригування реквізитів з використанням ознак «1» (рядок на виключення) та «0» (рядок на введення) та Розрахунок з типом «Уточнюючий» з Додатком 1, у якому проводиться коригування сум нарахованого єдиного внеску з використанням типів нарахувань 2 та 3.

Про рахунки для сплати платежів

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що на вебпорталі ДПС України за посиланням <https://tax.gov.ua/rahunki-dlya-splati-platejiv/> розміщені рахунки для сплати платежів по областях.

За посиланням <https://dp.tax.gov.ua/rahunki-dlya-splati-platejiv> на субсайті «Головне управління ДПС у Дніпропетровській області» знаходяться:

1. Реквізити рахунків для сплати податків, зборів та платежів до державного та місцевих бюджетів по Дніпропетровській області
2. Реквізити рахунків для сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування по Дніпропетровській області
3. Реквізити рахунків за надходженнями до місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя для сплати боргів з місцевих податків та зборів розміщені на веб-порталі Головного управління ДПС у Херсонській області, в рубриці «Рахунки для сплати платежів» <https://kherson.tax.gov.ua/rahunki-dlya-splati-platejiv>

Звертаємо увагу, що наказом Державної казначейської служби України від 28.03.2023 № 77 «Про затвердження Змін до Довідника відповідності символу звітності коду класифікації доходів бюджету» внесено зміни до Довідника відповідності символу звітності коду класифікації доходів бюджету, затвердженого наказом Державної казначейської служби України від 28.11.2019 № 336.

Закон України № 2888: діють зміни щодо повноважень контролюючих органів стосовно зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків, арешту та стягнення коштів

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що Законом України від 12 січня 2023 року № 2888-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів

України щодо платіжних послуг» (набрав чинності з 01.04.2023) були удосконалені положення Податкового кодексу України (далі – Кодекс), що стосуються окремих функцій та прав контролюючих органів, а також здійснення контролюючими органами передбачених Кодексом повноважень щодо зупинення видаткових операцій на рахунках платників, арешту коштів, стягнення коштів (п.п. 19 прим.1 .1.21 п. 19 прим.1 .1 ст. 19, п.п. 20.1.31 – 20.1.34 п. 20.1 ст. 20, абзац 2 п. 87.1 ст. 87, п. 89.4 ст. 89, абзаци другий-третій п.п. 94.6.2 п. 94.6 ст. 94, п. 94.12 ст. 94, абзац перший п. 95.3 ст. 95, абзаци другий, четвертий п. 95.5 ст. 95, п. 101.4 ст. 101 Кодексу).

Такі зміни нададуть можливість здійснювати:

- стягнення коштів платника з рахунків у банках, інших фінансових установах, небанківських надавачів платіжних послуг, електронних гаманців в емітентів електронних грошей, що обслуговують такого платника податків, на суму податкового боргу або його частини;

- зупинення видаткових операцій на рахунках/електронних гаманцях такого платника податків у банках, інших фінансових установах, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей; накладення арешту на цінні папери та/або кошти та інші цінності такого платника податків, що знаходяться в банку, іншій фінансовій установі, небанківського надавача платіжних послуг, емітента електронних грошей.

Отже, сфера дії таких положень Кодексу поширюється на платіжні операції з коштами, що перебувають на рахунках/електронних гаманцях, у банках чи інших фінансових установах, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей чи на зберіганні у банках або інших фінансових установах.

Що означає «первинна реєстрація РРО»?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 3 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі громадського харчування та послуг» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 265) суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для виконання платіжної операції зобов'язані застосовувати реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) що включені до Державного реєстру РРО (далі – Реєстр РРО) та/або програмні реєстратори розрахункових операцій, з додержанням встановленого порядку їх застосування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року № 1315 «Про затвердження Положення про Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій» із змінами та доповненнями (далі – Положення) визначено, що Реєстр РРО – перелік моделей РРО, їх модифікацій вітчизняного та іноземного виробництва (далі – моделі), які відповідають вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, пройшли державну сертифікацію і дозволені для застосування під час здійснення розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.

Пунктом 2 Положення встановлено, що Реєстр РРО складається з двох частин, які містять:

- перша – перелік моделей, дозволених до первинної реєстрації в контролюючих органах;

- друга – перелік моделей, строк первинної реєстрації (дії сертифікатів відповідності) яких закінчився.

Такі моделі повторно включаються до першої частини Реєстру РРО в порядку, встановленому для первинної реєстрації моделі.

Строк первинної реєстрації моделі – граничний строк, до закінчення якого дозволяється реєструвати в контролюючих органах конкретні моделі, що раніше не були зареєстровані, який визначається згідно із строком дії сертифіката відповідності моделі з конкретною версією внутрішнього програмного забезпечення (п.п. 2 п. 4 Положення).

Згідно з п. 2 глави 2 розд. II Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 із змінами та доповненнями, реєстрації в контролюючому органі підлягають РРО, модифікації яких включені до Реєстру РРО, з урахуванням сфер їх застосування та за умови, що строк служби, установлений у технічній документації на РРО, не вичерпався, а також з урахуванням строків первинної реєстрації, установлених Реєстром РРО.

Враховуючи викладене, первинна реєстрація РРО в контролюючому органі означає, що реєстрація цього РРО здійснюється вперше. Первинній реєстрації підлягають моделі (модифікації) РРО, що містяться у першій частині Реєстру РРО та раніше не були зареєстровані, тобто які не експлуатувалися (нові).

Інформацію про РРО, первинну реєстрацію яких заборонено, містить друга частина Реєстру РРО. Модель (модифікація) РРО, що знаходиться в другій частині Реєстру РРО, може використовуватись (експлуатуватись) його власником (орендарем) до закінчення семирічного з моменту введення в експлуатацію але не більше дев'яти років від дати випуску, строку служби такого РРО, встановленого Порядком доопрацювання електронних контрольно-касових апаратів, затвердженим рішенням Державної комісії з питань впровадження електронних систем і засобів контролю та управління товарним і грошовим обігом при Кабінеті Міністрів України від 30 листопада 1999 року № 11, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.03.2000 за № 133/4354.

Отже, якщо РРО на момент його придбання (взяття в оренду) суб'єктом господарювання, знаходиться у другій частині Реєстру РРО, то такий РРО не підлягає реєстрації в контролюючих органах.

До уваги платників єдиного податку четвертої групи!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що розрахунок мінімального податкового зобов'язання (далі – МПЗ) за 2022 рік подається як додаток до податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи на 2023 рік (пункт 64 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ), абзац 2 пункту 297 прим.1.7 статті 297 прим.1 ПКУ).

У наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578, яким затверджено форми податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи внесено зміни, зокрема, доповнено додатком 3, який дозволяє відобразити розрахунок мінімального зобов'язання за податковий (звітний) рік. Відповідно до затвердженої форми податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи Додаток 3 є невід'ємною частиною податкової декларації, тому такий додаток подається як до загальної, так і до звітних декларацій (підпункт 298.8.1 пункту 298.8 статті 298 ПКУ).

Згідно з затвердженою формою податкової декларації платника єдиного податку позитивне значення МПЗ, розраховане у додатку 3, переноситься до рядка 4 графі 7 та сумується з податковими зобов'язаннями за I квартал. Загальні податкові зобов'язання за I квартал підлягають сплаті протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу (підпункт 295.9.2 пункту 295.9 статті 295 ПКУ).

До уваги платників податку на прибуток!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що на вебпорталі ДПС України за посиланням <https://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/666560.html> розміщені питання – відповіді щодо окремих питань податку на прибуток.

Платники мають можливість ознайомитись з роз'ясненнями:

- щодо обмеження врахування великими платниками податків від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років;
- щодо зменшення нарахованого податку на прибуток у вигляді мінімального податкового зобов'язання на суму авансового внеску при виплаті дивідендів, яку сплачено у попередніх періодах.

Що є виробами медичного призначення та лікарськими засобами з метою застосування РРО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до абзацу тридцять шостого ст. 2 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», із змінами та доповненнями, виробу медичного призначення (медичні вироби) – будь-який інструмент, апарат, прилад, пристрій, програмне забезпечення, матеріал або інший виріб, призначені для діагностики, лікування, профілактики організму людини та (або) забезпечення таких процесів.

Абзацом другим ст. 2 Закону України від 04 квітня 1996 року № 123/96-ВР «Про лікарські засоби» із змінами та доповненнями встановлено, що лікарський засіб – будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох активних фармацевтичних інгредієнтів (далі – АФІ) та допоміжних речовин)), що має властивості та призначена для лікування або профілактики захворювань у людей, чи будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох АФІ та допоміжних речовин), яка може бути призначена для запобігання вагітності, відновлення, корекції чи зміни фізіологічних функцій у людини шляхом здійснення фармакологічної, імунологічної або метаболічної дії або для встановлення медичного діагнозу.

Шановні платники! Комунікаційна податкова платформа працює!

Податкова служба продовжує політику відкритості та прозорості у своїй діяльності та використовує результативні формати співпраці з платниками.

Задля якісної та оперативної комунікації з бізнес-спільнотою і громадськістю у Дніпропетровській області працює Комунікаційна податкова платформа. Ця платформа активізує співпрацю державного органу з платниками.

Комуникатори – фахівці Головного управління ДПС у Дніпропетровській області (далі – ГУ ДПС), які координують роботу Комунікаційної податкової платформи регіону, забезпечують ефективний зворотній зв'язок між платниками і податковою службою області.

Нагадуємо, що на базі ГУ ДПС створена електронна скринька Комунікаційної податкової платформи за адресою dp.ikc@tax.gov.ua.

На цю скриньку **представники бізнесу та громадськості** можуть звернутись до ГУ ДПС з нагальними питаннями стосовно податкового та іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на органи ДПС, а також з пропозиціями щодо необхідності проведення певних заходів за визначеною тематикою.

У зверненнях платники в обов'язковому порядку зазначають інформацію (номер телефону для контакту, e-mail тощо) для зворотнього зв'язку – надання відповідей або інформації про проведення запланованого заходу.

За результатами розгляду таких звернень, за потребою заявників, ГУ ДПС плануються комунікації з платниками у різних форматах (зустрічі, засідання «круглих столів», семінари тощо), у тому числі і в режимі онлайн.

Податкова служба зацікавлена в інформаційних контактах з бізнес-спільнотою та громадськістю. Саме тому такий інструмент взаємодії, як Комунікаційна податкова платформа, надає змогу платникам податків оперативно вирішувати актуальні питання у діалозі з податківцями.